

NÓGRÁDI LAPOK ES HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Negyed évre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára: 15 krajczár.
Előfizetheti csupán a kiadóhivatalban lehet B-Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reclamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

A lap szellemi részére s a nyiltérre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetések díja: három hasábné petítior 5 kr. — Nagyobb és többetörő hirdetések jutányosan eszközöltetnek.
Bélyeg minden beiktatásnál 30 kr.

Nyiltér garmond sor: 20 kr.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS!

A „NÓGRÁDI LAPOK”

1891. év második felére.

Előfizetési ára:

Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.
Egy hónapra — frt 50 kr.

Felkérjük egyszersmind lapunk t. előfizetőit, hogy hátrálékaikat kiegyenlítseni és előfizetéseiket megújítani szíveskedjenek.

KÉK LÁSZLÓ,
kiadó és lapfuttató.

HORVÁTH DANÓ,
felelős szerkesztő.

B-Gyarmat július 9.

Az alispán, meleg érdeklődéssel viseltetvén vármegyénk székhelye: Balassa-Gyarmat iránt, — a város képviselőtestületének tagjait jul. 6-án értekezletre hívta egybe, mely értekezleten igen sok és fontos megoldásra váró ügyet ölelt fel. — Ezen fontos és messzejövőre kiható értekezletről lapunk más helyén hozunk jelentést.

Van azonban ezen felvetett kérdések között olyan is, amely nemesak B-Gyarmatot, de Losonczot s egyáltalában megyénk összes gazdaközönségét is nagyban érdekelheti s ez a vasúti gabna-raktárak kérdése. — Nem közraktárokról van itt szó, melyek megalkotásánál a törvény félmilliósi biztosítékot kíván s melyeknek varrantjai készpénz gyanánt fogadtatnak; bár ilyenek alkotása sem tartozik vidékünkön a lehetetlenségek sorába; hanem egyszerű gabna-raktárakról, melyek részvénytársasági úton szervezhetők.

A magyar állam által átvett ipolyság-b-gyarmati vasút, mely az Ipoly völgyet a nagyvilággal összeköti, nagyban fogja fokozni gabnatermésünk lehető értékesítésének módjait és feltételeit. Szükség van tehát oly raktárra, mely a b-gyarmati vasúti állomásnál létesíthető.

Alispánunkat ezuttal is felkérjük, hogy álljon a felvetett kérdés élére s hisszük, hogy annak sikere lesz, akár úgy indítja meg, mint alispán, akár úgy mint a vármegyei gazdasági egyesület alelnöke.

Mily' felette nagy károkat okoz az, hogy gabna-kereskedelmünk nincs organisálva??

Lássuk ennek mizériáit.

Magyarország évi termelésének főértékét a gabna képezi. Ennek évi értéke körülbelül egy milliárd forintot képvisel. És közönségünkre egyáltalán nem közömbös az, vajjon ezen óriási értékből több vagy kevesebb százalék megy-e veszendőbe. Gabna-kereskedelmünk még nincsen országosan szervezve s ennek az a következménye, hogy roppant nagymennyiségű érték tönkre megy évenként. A termelt gabnatermésnek alig egy-két százaléka jut a cséplőgépekből rövid úton a raktárba; a legnagyobb rész nagyon is hosszadalmas és költséges úton éri el a fogyasztót. A mi házi magtáraink egyszerű szemek vagy szekrényes hambárok. Ezeket nehéz tisztán tartani s jól szellőztetni. Bennük a gabnát lapátolással és rostálással kell megforgatni. A fel és lerakás is nagyon költséges. A gabnát zsákkal hátton hozzák többnyire a munkások a hambárokba. Ott azt a zsákból garmadába töltik, míg az illető szekrény vagy fiók megtelik. Ha eladás történik, többnyire a kereskedő küld zsákokat. Ezt a gazdának meg kell fizetnie. A zsákokba bemérik a gabnát, ez megint nagy munkával jár; aztán így elszállítatik a zsák a vasúti állomásra. A vasúton sok esetben a szabad ég alatt rakározva marad a gabna s így minősége is megromlik. Vagy a kereskedő felhatalmazta azt magának Budapestre s betárolja a saját raktárba vagy pinczéjébe. Itt megint meg van a hosszadalmas és költséges kezelés az átvétel s vasútról az elszállítás, átöntés a pinczébe. S ha az illető kereskedő a buzát nyereségre tartogatja, kőtszer-háromszor át kell lapátoltatni azt s ha eladja, a vevő cselekszi megint a költséges és hosszadal-

mas kezelést, az újra zsákbaszedést, mázsálást, felrakást, stb. S a buza gyakran négy öt kézen is átmegy így, míg a fogyasztó malom vagy exportáló kereskedő kezébe jut. Elképzelhető, hogy ez mennyi calóval, mennyi zsákolási, mázsálási, betárolási, forgatási rostálási stb. költséggel jár.

Milyen egészen más lehet az amerikai gabna-kereskedelem organizatioja. Ott minden termelési területnek meg van a maga elevatora. A gazda búzáját, mielőtt kigépelte, a tárházba adja. S arra többé nincs szükség, hogy azt drága kézi erővel kezeljék. Az elevator elvégzi a kezelést a legolcsóbban és peng egy tonna (1000 kg.) fel vagy lerakása nem kerül többé 1 kr-nál és ez a mázsálási költséget is magába foglalja, mely az elevatorban automatikusae történik.

A leglényegesebb dolog az amerikai elevatorok építésénél, hogy ez igen olcsó módon történik s a felszerelés a nagy szolgálatot tevő gépeknél is aránytalanul csekély; úgy, hogy 1 métermázsra számára alig kerül többé a elevator, mint a mennyi veszteségünk rendszerint 1 métermázsra értékesítésnél van. Ugyanis a veszteség sok esetben 3—4 frt közt váltakozik s az elevator előállítási költsége is ennyi, ha mintegy 5—10,000 métermázsra épül egy-egy elevator.

Kétségtelen előnyösnek ígérkezik tehát a gazdaközönségre nézve az, hogy egyesülve vidékünkön, a vasúti állomásokon létesítsenek amerikai elevatorokat gabnatermésük betárolására.

Ha alispánunk keresztül viszi az ily féle vasúti gabna raktár eszméjét, hála fogja kötelezni vidékünk gazdaközönségét, mert az ily raktár a közvagyonosodásra is emelő hivatást láend.

Balassa-Gyarmat fejlődése.

Alig pár hét választ el bennünket a vasút megnyitásától, a fokozottabb mértékben való haladás is tehát mintegy kétszeres kötelezősége lőn téve immár városunknak.

E kötelezősége szem előtt tartva, polgártársaink csak hálás elismeréssel vehetik tudomásul, hogy gr. Zichy Ferenc kir. főtanácsmester úr 6 éveja, kinek seniorális szép birtokai e vasút közelében fekszenek, szintén melegen érdeklődik a város jövő fejlődése feltételei iránt, s utolsó ittlétekor az alispán urat tisztelte meg és körte fel közvetítésre azon ügyekben, melyek Balassa-Gyarmat jövő fejlődése érdekében az ő támogatását igénylik. — miután ő csak ritkán jöhet hozzánk.

Közszeretlet és tiszteletben álló alispánunk pedig, daczára hivatali bokros elfoglaltságának, mint minden jó ügy farsadhatlan bajnaka, elvállalta a senior gróf ur hivatalos színezet nélküli említett megbízását, s városunk képviselőit július hó 6-án értekezés végett maga köré gyűjtötte.

Több mint harmincz elsőrendű polgárt volt alkalmunk látni az értekezleten, ahol igen természetesen, hogy határozatok nem hoztak ugyan, de igen sok fontos ügy lőn programszerűleg megbeszélve, s mert tudjuk, hogy az említett két vezérügyenél a városi ügyeink iránt való érdeklődésnek horderejét a polgárság teljes mértékben fel fogja és nagyrabecsüli, ép azért bizton reméljük, hogy vállalt együttműködés mellett sok gyakorlati eszmét, mik itt megbeszélve lőnek, meg is valósíthatunk.

Először is a vasúthoz vezető főt szabályozása, majd az ettől jobbra eső vásártér esere útján leendő áthelyezése lőn diskuszálva. Ha ez sikerülni fog, akkor egy tekintélyes nagyságú sötétet nyerünk a város közelében, s a sötétet körül felmaradó telkek beépítésre lesznek fordíthatók.

E sötétet közepére tervezetük továbbá az új színház is, mivel a jelenlegi faalkotvány a szolgálatot ma-holnap amúgy is felmondja.

Szüksége mutatkozik továbbá a polgári iskola mellett kerti telkek egy részének megszerzése, a Dák Ferenc-utczából a Honvéd-utczába való átjáratat. E telkek a senior gróf család, továbbá öv. Markovics Ödön és Farkas Ferenc tulajdonát képezik, s múltányos feltételek alatt bizonyára megvehetőek lesznek.

A vármegyei kórház alapja ma már a terv kivételét megengedvén, noha e tekintetben a javaslattól a törvényhatóság által kiküldött bizottság feladata, ezúlszörünk vette mégis az alispán ur, mint a bizottság elnöke az eddig kismélt helyiségeket vélemény nyilvánítására végett az értekezlet tagjai előtt is felsorolni; szaktekintélyek — orvosok támogatják azon véleményt, mely egy-

szersmód a vármegyei bizottság többsége, hogy nem bent a városban, de a szécsényi út mentén, délkeleti irányban kismélt igen egészséges síma talajon építtessék és helyettesessék el pavillonszerűleg ezen közhasznú intézet. A jelenlegi városi kórház pedig, melyet néhány kegyes alapító az elagott szegények menhelyéül biztosított, apolda vagy más megfelelő név alatt fogja azontul is humanitarius feladattal fokozottabb mértékben betölthetni.

Majd nemely iskolakerdest, végül egy a vasúttal észszerűen összeköthető nagyobb gabna raktárhelyiség eszméjét vette az értekezlet megfontolás alá, s mielőtt az értekezleten szóba jött fontosabb helyek megsejmlése végett — noha kellő térkép is fektet az asztalon, — a helyszínre indultunk volna, egy szűkebb körű bizottság lőn javaslatba hozva, mely bizottság a felvetett kérdések tanulmányozása után javaslatokat tegyen, illetve a városi képviselőtestület útján a netán szükséges határozatokat provokálja.

E bizottság tagjaul felkerettek a városbíró elnökléte alatt Kövy Tivadar, dr. Feledy Ferencz, Baintner Ottó, Horváth Danó, Vannay Ignác, Aninger László, Szilágyi Mór és Elter Ede.

Az értekezlet befejeztével Reményi Károly városbíró tolmácsolta az egybegyűltök, sőt a város közönsége hálás köszönetét az alispán ur iránt, ki egész Nógrád-vármegye és városunk haladását is annyira szívén viseli és farsadhatlanul előmozdítani igyekszik. Felkérte továbbá a bíró ur az értekezleten jelenvolt kir. főmérnök Feigelstock Gyula urat, hogy szíveskedjék előmozdítani szakértő tanácsaival a tervbe vett közhasznú ügyeket.

Ezután következett a helyszíni szemle, melynek során a véletlen épen úgy akarta, hogy midőn a vasút közelébe értünk, ép akkor érkezett meg az anyagszállító s díszesen felöltözött és felkiszorított első főzmozdon Balassa-Gyarmatra.

Gazdaság.

A Szécsényvidéki Gazdasági Egyesületnek folyó évi június 21-én megtartott közgyűlést Halás Antal elnök a következő előterjesztéssel nyitotta meg:

Tisztelt közgyűlés! A Szécsényvidéki Gazdasági Egyesületnek működése az 1890. évben szokottnál élénkebb volt, mit egyrészt a dolog nagy érdeklődése, másrészt a napi-rendre került nagy érdekű tanácskozási tárgyaknak kell tulajdonítani. Tartott az egyesület egy közgyűlést, 14 választmányi ülést, tehát voltak hónapok, midőn két-három ízben is tartott tanácskozást, volt 3 rendbeli árverése, melyeken terményei lettek értékesítve, volt egy vándorgyűlése a mátrágyak eredményeinek észlelése végett és végre egy értekezlet.

Az egyesület tevékenységének legfőbb tárgya ez évben is a szarvasmarha tenyésztésnek előmozdítása volt. A Forster Gazdától Czenczvárián vett simmentali bika elnevezve, annak pótlása új egyeddel elhatározottat. Így történt a szentimrei simmentali tehénészetből egy bikának 200 frton, 8 tehénnek darabonként 130 frton és 6 úszónak 90 frton bevásárlása, mely bár a táplált vérmes reményeknek teljes mértékben meg nem felelt, tekintettel azoknak csekély árára, mégis kielégítőnek mondható most, miután azóta a törzskönyvezés igényeinek az eladó áll. intézet igazgatósága eleget tett és tapasztalat szerint az efféle tenyészt állatoknak mai ára 50%-kal magasabb.

Newsakára ezután létrejött egy másik díszesre vállalat az által, hogy Vancsó Béla egyleti tag kesznek nyilatkozott a földművelésügyi magas miniszterium által nemes bikák beszerzésére utalványozott és később jeles fajúsók bevásárlására is kiterjesztett 600 frtnak s az egyesület által 1200 frtnra kiterjesztett összegnek fajtaheszetbe oly módon leendő befektetésére, hogy ez összeg pénzt 3 év alatt visszafizeti, az egyesületnek 150 frtért törzskönyvezett fajbikákat ad. Ezen vállalat előkészítettén, annak életbe lépésére az 1891. évi egyleti eszközölések egyik nevezetesebb pontját képezendi.

A lőtenyésztés terén igyekezett az egyesület az 1889-ki, semmikép ki nem elegendő fedező egységeket jobbakkal és nagyobb számmal pótolni, mihez képest a magas kor-mányhoz tett feltérjesztést; a kereselmeink, habár nem egész megelégedésig, igyekeztek eleget tenni.

Az állattenyésztés egyik feltétele az állatgyógyászat, ezt biztosítani az egyesület több gondjai közé emelte. Az eddig önkényes alatrassal fedezett állatorvosi állomást, melyet Huszár Henrik okleveles állatorvos eddig dícséretes szorgalommal és szakfelelőssel betöltött, megfellelőben kellene biztosítani. Ennek előzése még eddig kivihető nem volt, de biztos reményünk lehet, hogy azt még az évben végleg rendezhető lesz.

A sertésnevelés elleni rájáratásokat, egy a szarvasmarha és általában a hízott körmekek száj és körme-fajának mikénti a csatlakozás nézve Huszár Henrik állatorvosunk több ízben szakelőadásokat tartott és gyakorlatilag több előkelő gazdaságban be is mutatta.

A phylloxera-vész vidékünköt már annyira meglátogatta, hogy a néhány év előtt nevezetes jóvedelmét képező szőlőföldje, pusztulásnak indultak. Ezen nagy köz- és mezőgazdasági szerencsétlenséget enyhítendő, egyetünk a töle telhetőt megtette. Kérelmezte szőlőszeti vándortanárnak kiküldetését, mi megtörténvén Tusas Antal tanár 1890. július 8-án Szécsényben az egész vidék érdekében előadást tartott. Tanulmányos előadásából kiemelendők tartom a vész óriási nagyságát, terjedését, gyorsaságát, mely szerint a phylloxera Magyarországon 1876-ban Páncsótól észleltetett először. Van pedig az országban 5900 községben 1 millió 74 ezer kat. hold szőlő, mintegy 7 millió becsült átlagos évi borkereslettel; 1883-ban már 127 községben, 1888-ban 811 községben 132352 k. hold szőlőt pusztított el.

Ezen vész elleni védekezést igen érthető módon sorolták elő. Ezek közt vannak a) az elárasztás vagyis az európai szőlőknek víz alá vétele.

b) 75% quareztartalmú homoknak európai szőlővel beültetése.

c) gyérítés szénkénnel trágyázás mellett (1. k. holdra 137 kgr. szénkénnel igényeltetvén).

d) Amerikai vesszők ültetése, melyek vagy direct, vagy indirect termők. Az indirect termőket be kell önteni, mi hasítékba, párosítva vagy zöld ótás által eszközöltetik, midőn a szőlőhajtások kocsonya-anyagúak (körülbelül ápril végétől június 10-ig). A gyökereztetésnek legalkalmasabb módja a buktatás, mi úgy történik, hogy a sima szőlővesszők 200-as csomókba szorosan összekötöttek és felfordítva gödörbe állítatnak függőlegesen karóra akasztva, s mohával bőven befedve, lótrágyával és földdel befednek és gyakran öntöztetnek.

Ezen tanulmányos részleteket, bár ide szorosan nem tartoznak, okulás kedvéért azonban szükség minél többször ismételve elmondani.

Egyetünk kérelmezett amerikai szőlővesszőket is, és azokat, mintegy 3000 db-ot a szécsényi városi kertben rigolirozott földbe 120 cm. sor és 100 cm. töltetvolságban el is ültetett. Innét az egyleti tagok idővel amerikai vesszőket ingyen kaphatnak és az eljárási módokat be tanulhatják.

A gyümölcsfajtenyésztés intézetünknek régibb foglalkozása lévén, a m. kormánytól nyert 5000 db. alma magonc alanyokat ez évben beszerzett legjelesebb gyümölcsfajokkal beszemeltette, az eredmény azonban az ez idő alatt uralkodó rendkívüli meleg folytán nem ígért zett szerencsés vállalatnak. Számszerint van almazemzés 560, cseresznye 86, meggy 166, körte 177, összesen 979 db.

Egyetünk jóvedelmei és kiadásai tüzetesen a számvizsgáló bizottság jelentéséből pontosan kivehetők, felemelendők tartom mégis, hogy a jóvedelmek egyenmely ágai ez évben gyarapodást mutattak. Így tűz- és jégkár biztosítási hányad, mely a múlt években valóban elenyésző csekély vala, 1890-ben jóval meghaladta a 100 frtot. — Az ez évben megtartott termény árverésekből, jelesen az 1890. április 3-án megtartott termény és ótvány árából bejött 80 frt, egy-egy ótvány átlagos ára 10 kr. — Az október 19-én megtartott kertészeti cikkek árából bejött 35 frt 75 kr. — a szept. 14-én eladott árpa (golden melon) mmként bejött értéke 42 frt 19 kr.

Králik István gépész-korácsnál levő követelése egyetünknek meg tisztára nincsen, ez évben sikerült tartozásából a nála csináltatott orosz boronák árából 24 frt 65 krt és egy reparágó árából 5 frtot lefaragni, ez utóbbi összeg azonban az 1891-ki számadásban fog előfordulni.

Ezek főbb eszkölései egyetünknek 1890. évben. Egyetünk tagjainak csekély száma ismét nagy vesztetést szenvedett nem annyira matematikai, mint szellemi értelemben. Elhunyt dr. Bach József és Dubraviczky Ádám, két törzs és választmányi tagja egyetünknek. Első mint gyakorló orvos kitűnő természetet buvár és kémikus egykor a kecskethelyi felsőbb gazd. tanintézetnek kémiai tanára, egyetünknek mindvégig legbuzgóbb tagja, utóbbi fáradságtalan iparkodó gazdatisár érdekeinket mindenben pártoló egyleti tag, megérdemlik, hogy emlékükről évkönyvünkben megőrizssek az enyészet homályától.

A nagy figyelemmel hallgatott előadás eljenzéssel fogadtatván, Ruszinkó Antal indítványára egész terjedelemben jógyűzőnkörvbe vétetni határozatott, fentartatván azonban a titkár által ismertetett eddigi gyakorlat is, hogy az elnöki jelentés az irattárban őriztessék meg eredetben.

Erre a számvizsgáló bizottság abbéli jelentése alapján, hogy az évi bevételek tételei 1547 frt 95 kr. bevétellel és 461 frt kiadással igazoltaknak találtattak, Foglár Géza pénztárnak a felmentetve megadott s elfogadtatott az 1891. évi költség előirányzat 615 frt kiadási és ugyanannyi fedezeti összeggel.

Vancsó Béla jelentés tesz az egylet közvetítésével létesített simenthali törzsnaj összeállításáról, beterjeszti az erre vonatkozó számadását s 97 frt 46 kr. beszerzési kiadások utalványozását kéri. A jelentés tudomásul vétele mellett, a számadásnak a földművelésügyi ministeriumhoz leendő felterjesztése elrendeltetett, a 97 frt 46 kr. beszerzési kiadások utalványoztatnak s utasítatik a pénztárnos, hogy a kormánytól nyert 600 frt elszámolását az az általános számadásba felvegye.

Balás Antal erre részint haladottabb kora, részint nagy elfoglaltsága indokából az egylet tagjainak bizalmát és támogatását megköszönve, tisztességéről lemond. A nagy számmal együtt levő tagok elkéserevde kérék egymás után szót s csak a leglegkésőbb és az egylet lételet hangulkozó érvelések és kérelmek indították meg őt annyira, hogy a jelen ciklus befejeztéig az elnöki tisztnek folytatására hajlandónak nyilatkozott, azon kikötéssel mégis, hogy az egylet netáni eshetőségek bekövetkeztével a megyei egylettel lépjen minélgy megillető viszonyba.

Kisebb érdekű határozatok kimondása után a közgyűlés véget ért s azt vidám pohárköszöntésekkel fűszerezett társas ebéd követte, melyen a tagok az elnök vendégei voltak.

Meghívó. A Felvidéki Magyar Közművelődési Egyesületnek 1891. évi augusztus hó 10-én délelőtt 10 órakor Kőzsahegyen (Liptóvármegye) tartandó IX. rendes közgyűlésére az egyesület t. ez. tagjait és az összes érdeklődőket tisztelettel meghívjuk. Tárgysorozat: 1. Elnöki megnyitó beszéd. 2. Az igazgató-választmány évi jelentése és az abból kifolyó javaslatok. 3. A zolyomi választmányunk egyesületünk működésére és vezetésére vonatkozó javaslatai. 4. Az egyesület pénztárának 1890-ik évi számadása. 5. Az 1892. évi költségvetési előirányzat és működési tervzet megállapítása. 6. Indítványok és javaslatok. 7. Az igazgató-választmány kiegészítése. 8. A jövő évi közgyűlés helyének megállapítása. A közgyűlést megelőzőleg, augusztus hó 9-én délután 5 órakor az igazgató-választmány tart ülést. Felkérjük a közgyűlésen résztvenni szándékozókat, hogy ebbéli szándékukat — tekintettel az ünnepélyességekre — augusztus hó 1-ig az egyesület elnökségénél Nyitrán bejelenteni sziveskedjenek. A vasuton mindkét irányból érkezők kéretnek egy utazni, hogy Kőzsahegyre augusztus hó 9-én a déli órákban érkezzenek meg. Az ünnepélyességek sorozata külön fog közöztetetni. Hazafui üdvözléssel Nyitrán, 1891. évi június hó 24-én. Szalavszky Gyula, elnök. Rudnay Béla, alelnök.

Belföldi szerb lapszemle. Az újvidéki „Zásztava“ (16. VI. 83. sz.) a magyar ellenzéki sajtónak a hadi költségek eshetőlegese felemelése miatti felfajdulását igazoltatnak és indokoltaknak találja, mert — ugymond — mi lesz az ország adófizetőiből, ha a közös hadügyminister minden évben újabb és újabb többlettekkel áll elő. Ez a mostani „fegyveres béke“ állapotok lesz képes pénzügyileg tönkre tenni s nálunk különösen azért terhes mivel véderőnk nem bír állandó iránnyal, illetőleg mivel védkormányzatunk a fegyverkezésben nem állandó irányzatú. Hadügyünk szükségleteink szaporodása a monarchiabeliekre a legkínosabb hatást eszközli, mert csak is az immár elviselhetlenné váló terheket növeli.

A „Zásztava“ szerint a szerb püspöki színt legkésőbb f. évi aug. hó végéig összeül Karlovaan az elhalálozás folytán megüresedett három püspöki szék betöltése végett.

Az újvidéki „Branik“ erősen kikel a verseczi németek ellen, hogy a legutóbbi képviselő választás alkalomával a szerbektől elpártolva, s a mérsékelt ellenzéknek Verseczre leutazott budapesti matadorjai által rábeszélve, a szabadelvpartí Ürményire szavaztak. Kikel a mérsékelt ellenzék férfiai ellen is, kik elvult állították fel, hogy nemzetiségi képviselő a világébe ne választassék a magyar parlamentbe!

Az újvidéki „Nase Doba“ szerb lap „Sipulus Tarca“i-ból „Az az utazásom Amerikából“ rajzot közli tárczarovatában igen sikerült szerb fordításban.

Tót lapszemle. A töröcs-szent-mártoni Národnie Noviny (66. sz. VI. 9.) visszaemlékezik a harmincz év előtti időre, a mikor (1861. jun. 6-án) a tót nemzetiségiek a hírhedt memorandumot fogalmazták. Konstatálja, hogy a nemesség már akkor távol állt a „tót nemzeti“ ügy támogatásától, s hogy azóta a tót nemzeti ügy nem haladt előbbre. Az ember azt várta, mondja a cikkíró, hogy a „nemzet“ harmincz évi várakozás után türelmetlen és reménytelen lesz, „de az isten megörta attól“. A cikkíró így fejezi be cikkét: „Mi a szenvedés terhe alatt le nem roskadunk, nemzeti megálázásnak homályában el nem tévedünk. Mi se el-nem csüggedünk, se le nem tévedünk. Visszaemlékezvén töröcs-szent-mártoni éltető napokra szellemünk emelkedik. Csak az kell, hogy egy-egy, egy volt követő életet éljünk, hogy erősek legyünk a hitben, egyetértők a testekben és vállalatokban! Hogy úgy kiáltsunk, mint Perejeslav-ban Chmelnický Bogdán szavaira a nemzet felkiáltott: „Isten erősíts meg, isten szilárdíts meg, hogy örökké mindnyájan egyek legyünk!“

Hirek és különfélek.

Dr. Haynald Lajos, vármegyénk nagy szülöttje, aki 1816-ban Szécsényben született, érdemekben gazdag áldásos életének 75-ik, áldozó papságának 52-ik, püspökségének 39-ik, érseki hivatalviselésének 25-ik és bíbornoki méltóságának 13-ik évében Kalocsán július hó 4-én d. u. 1 és fél órakor kiesenvedett. A balál oly férfit elvett oltá ki, aki egy felszáradon keresztül lángszellemével, tudományának kimagasló nagyságával, nemes szívénél mely érzelmeivel szolgálta az emberiséget. Ez indította Nógrádvármegyét azon elhatározásra, hogy Haynaldnak, mint vármegyénk nagy fiának, áldozó papságának 50-ik évfordulójára alkalmasból arczképet a vármegye díszterme számára lefesteti. Ezen 1889-ben kelt határozattal tehát Haynald emléke vármegyénkben nem sokára kegyelettel lesz megörökítve. A nagy halott emléke iránti tiszteletből a nógrádiak szép részvétet fejtettek ki a jul. 9-ki temetésen. A vármegyét Seitovszky János alispán és Fáy Árpád megyebizottsági tag képviselték. A halál hírére a káptalanhoz Nógrádvármegye közönsége nevében következő távirat ment: „Bíbornok érsekeknek, a nagy-szellemű főpapnak, vármegyénk szülöttének elhunytá alkalmából fogadják méltóságát a megye közönségének mély részvétét.“ A főpap szülővárosából, Szécsényből következő távirat küldött: „Városunk nagy szülöttje, dr. Haynald Lajos bíbornok érsek elhunytá alkalmából fogadják fájdalmas érzelmünk legőszintebb nyilvánítását azon ki-jelentésünkkel, hogy a vértisztelességen küldöttsegileg ohaj-tunk résztvenni.“ A szécsényiek imponansan rótták le Haynald Lajos iránti tiszteletüket, a nagy halott temetésén nagy számban jelentek meg; a városi előjáráságon és tanácsnokokon kívül részt vettek a temetésen: Pintér Sándor, Ruszinkó Antal, Vancsó Béla, Terstyánszky István, Pokorny Pál. A temetésen nagyzerében nyilvánult a kegyelet és részvét. Legyen az ő emléke örök kebelünkben!

Hymen. Alk Ferencz, Losoncz város egyik költőjében álló fia, vármegyebizottsági tag s Losoncz r. t. n. város arvaszékének tagja jul. hó 1-én vezette oltárhoz Péchy Ersebet urhölgyt, a losonczy polgári leányiskolának közkeveltség igazgatóját. Az esküvő nemcsak fényesen, de kedélyesen is ment végbe; amennyiben az lakoma és reggelig tartó táncmulatság követe. Az esküvőn B.-Gyarmatról az Aninger és Karik családok vettek részt, Isteni áldás és boldogság kísérje a szép házassági frigvet!

Kinevezés. Nógrádvármegye főispánja Rell Ferencz végzett jogász díjas közigazgatási gyakoronkká neveztetett ki, s az alispán által a fülékjárati szolgabírói hivatalhoz osztatott be.

Halálozás. Bednár József, nyugalmazott becsei plebános, Vácson, élte 66-ik, papága 43-ik évében elhunyt. R. i. p.!

Tűz. Verőczen jul. 2-án Széký Gyula újonnan épített gazdasági épülete, eddig ismeretlen okból kigyulladt, a benne levő nagymennyiségű takarmány és gazdasági eszközök a tűz martalékává lettek. A tűz a szomszédos Greff Józsefné házat szintén elpusztította. Verőcze olyan nagy népességű község, hogy ott érdemes lenne a tűzoltó egyület megalakítani.

Primitia. Krauze Ferencz a váci egyházmegye újonnan felszentelt papja első miséjét Nógrádon tartá meg Péter-Pál napján.

Nagy feltorlódás van a b.-gyarmati állami postán. D. e. 10—12-ig majdnem egymás hátán van a várakozó közönség, mert a csekély számú személyzet nem győzi a munkát. A bajon, mint értesülünk, csakis személyzet szaporítás által lehet segíteni.

B.-Gyarmat város képviselő testülete július 4-én közgyűlést tartott, mely alkalommal az előjáráság bemutatta a törvényhatóságilag jóváhagyott 1891. évi költségvetést. Ezen költségvetés szerint az évi szükséglet 25619 frt, melyből pótdó utján fedezendő 14316 frt 62 kr. A pótdó ez évre 35%-ra emelkedett. Elhatározta a képviselőtestület azt is, hogy B.-Gyarmatnak rendezett tanácsú várossá leendő átalakítási ügyét a belügyministeriumnál küldöttsegileg fogja szorgalmazni. A köldöttsegben leendő részvételre Szontagh Pál úr ó nagyméltósága és Sréter Alfréd országgyűlési képviselő ur is külön fel fognak keretni. Egy kis huskérdeessel is foglalkozott a képviselőtestület, amennyiben Doman és Slesinger mérsárosok ismét bekopogtatták a hús árának emelése iránt. A képviselő testület azonban, egy tag kivételével, a kérvényt pártolandónak nem találta, s napirendre tört. A közgyűlés választással végződött, ugyanis Weisz Salamon halálával megüresült iskolázási tagságra — Sallágyi Mór ügyvéd s az izr. hitközségi iskolázók mostani elnöke egyhangulag megválasztva lön.

A losonczyi állami tanítóképezdebe, az 1891/92. tanévre főlvetetik minde oly, éptestű növendék, aki 15-ik életévét már meghaladta s a gymnasium, reál-, vagy polgári-iskola IV-ik osztályát eredményesen végezte. A négy osztályt nem végzették a magyar nyelvből, számtanból, földrajzból és történelemből — és pedig e tárgytárgyaknak a IV. osztályban tanítottai szokott részleteiből főképen — főlvételi-vizsgálatot tartoznak tenni. A IV. osztályt elégséges általános osztályzattal végzették ugyanezekből a tantárgyakból röviden szintén megvizsgáltatnak. S állami jobb segélyben ezek közül csakis az részesülhet, aki a főlvételi-vizsgálatot teljesen kielégítő osztályzattal teszi le. Azok, akiknek az erkölcsi önviseletből a jó-nál alacsonyabb jegyzőzatuk van: tartoznak a mentő okokat és körülményeket tudomásomra hozni, hogy azok alapján az illető intézet igazgatóságához kérdést intézhessek s így a folyamodó jövő erkölcsi élete iránt támasztható remények alapját magamban megvevethessem. Az állami segély három fokozatu, u. m.: I. fokozat főlvetiek kapnak az intézeti épületben bentlakást, fűtést, világítást, kiszolgálást és kosztbeli, teljes ellátást. Erre a fokozatra a jeles osztályzatú s dicseretes önviseletű, újonnan folyamodót is számíthatnak. A II. fokozatra főlvetiek kapnak: bentlakás nélküli, teljes kosztellátást. A III. fokozatra főlvetiek a bentlakás nélküli teljes kosztellátásért 4 frtot fizetnek havonként. Az étkezés közös s bent az intézetben történik. Minden folyamodó kérvényéhez legalább 4 darab okmány csatolandó espedig eredetiben (másolatok el nem fogadtatnak), u. m.: az életkort igazoló keresztlevél, tanulmányi, a test épiséget, különösen a lát- és hallásnak egészségét igazoló, orvosi és szegénységi bizonyítvány. Az így főlserelt folyamodvány, mihez, ha az illető már nem iskolázik, az idő holtöltését az utolsó napig rendre kimutató, foglalkozási „bizonyítvány is csatolandó, egyenesen alulírt képerdei igazgatóhoz küldendő. A beérkezett folyamodványokra innen pár nap alatt válasz adatik. Más tanítóképezdekből jövők kötelesek folyamodványukhoz még elbocsátó-levelüket is csatolni, ami főképen élvezett segélyök milyenségét tünteti elő. A folyamodványok aug. utolsó napjáig elfogadtatnak. A főlvételi-vizsgálatok az előlemlített 4 tantárgyból aug. 31-én, a javítóvizsgálatok pedig szept. 1-én fognak tartatni. Jelentkezőknek némi zenei ismeret és hangképesség előnyére szolgál. A folyamodvány ideérkezése után innen küldendő értesítésben minden további teendőre vonatkozó felvilágosítás és utasítás befoglaltatik. Losoncz, 1891. július 1. Szerváthy Lajos, képerdei igazgató.

Az első vonat B.-Gyarmatra 1891. évi július hó 6-án este 6 óra 55 perczkor robogott be. Ezen 940. számú vonat 18 kocsiból volt összeállítva s a vasuti indóház bekerítéséhez szükségelt faanyagokat, kerékvelőket, korlátokat és a kút szivattyúzáshoz szükséges gépeket szállította ide. A vonat nemzetössen zászlókkal volt fellobogozva s a teherszállító vagonok földágyakkal voltak felszerelve. A kocsiokon vidám naparámos nép foglalt helyet s énekszóval érkezett az indóházhoz. A vonatot nagyzerében közönség várta az indóháznál s barszög díjzettel fogadta az első berukkolást, valamint a vonatot bejött mérnöki kar tagjait, névszerint: Steber Zsigmond,

Ulwurm Ödön, Weisz Ignác, Eisner Albert, Lebovics Márton urakat. Külön eljenzésben részesült Kellerman Ferenc mérnök úr is, aki az itteni építkezést vezette. A napszámok lerakván a szállítmányokat, áldomást ittak a kámban, aztán 8 óra felé felültek a kocsikba; a masina 8 órakor megindult a visszazobogó Véczerre, honnan azóta kavicsosul tér meg mindennap. Mint értesülünk a vasut műszaki bejárása jul. 20-kára van kitűzve, augusztus 1-én pedig a vonal át lesz adva a forgalomnak.

A b. gyarmati casino f. hó 5-én rendkívüli közgyűlést tartott Scitovszky János elnöke alatt és a tagok feltűnően csekély száma mellett. Pedig igen fontos tárgy volt napi renden: az alapszabályok módosítása. A legfőbb módosítás, hogy ezentúl felvételi díj 6 frt, tagdíj pedig 12 frt lesz. Szigorú szabály hozatott a nem fizetőkre nézve.

Új zónarendszer. A m. kir. államvasutak vonalain az o.-m. államvasut vonalainak államosításával egyidejűleg új zónarendszer fog életbe lépni, mely rendszer kidolgozásával tizenkét, az igazgatóságtól kiküldött tisztviselő foglalkozik. Ez újabb zónarendszert az államosított o. m. vasutak vonalaival beállított változások teszik szükségessé. A zónák lényegesen megváltoznak, így hát kell, hogy maga a rendszer is ennek megfelelőleg változzék. A fő gőcpont természetesen most is Budapest lesz.

A közforgalomban levő mértékek ellenőrzése. E tárgyban a belügyminiszter folyó évi 29.203. szám a valamennyi törvényhatósághoz következő rendeletet intézett: A közforgalomban levő mértékek szigorú és szakszerű ellenőrzése céljából egyetértőleg a m. kir. kereskedelemügyi miniszter ural, szükségesnek találta, hogy az állami központi mértékhatóság bizottság kiküldöttje az egyes mértékhatóságok hivatalok évi megvizsgálása alkalmával az illető városban vagy — szükség esetén — annak vidékén a közforgalomban használt mértékeket is vizsgálat alá vegye. Minthogy azonban ezen vizsgálat teljesítése a törvény értelmében az illetékes rendőrhatalom hatáskörébe tartozik, a vizsgálat ezen hatóság által az állami központi mértékhatóság bizottság kiküldöttjének közbenjöttével eszközölendő. Felhívom tehát a törvényhatóságokat, hogy az illető rendőri hatóságokat (köz-ségi előjáróságokat) utasítsa, miszerint a közforgalomban használt mértékek ellenőrzése körüli feladatuknál fogva a szükséghez képest megartandó vizsgálatokat oly időben is teljesítsék, midőn az állami mértékhatóság hivatalnok évi megvizsgálása alkalmával ott jelentkezik.

Három nagy férfi. Szécsény városa már azáltal is híressé lett, hogy három nagy férfit adott hazának. Ezen három férfi: Haynald Lajos, Pulszky Ferenc és Szontagh Pál, kik közül Haynald és Szontagh szécsényi születésűek is. Dr. Haynaldnak már az örök világosság fényeskedik, de Pulszky és Szontagh, jó órában legyen mondva, jó egészséggel örvendenek. A szécsényi szép triumvirátus 2 élő tagjának hosszú és boldog életet kívánunk!

Lókiosztás. A váci m. kir. 6-dik honvédszázad ezred 4-ik százada parancsnokságának 187—1891. számú átirata értelmében értesitem a gazdaközösséget, miszerint fenti század állományából f. évi augusztus hó 8-dikán kiskoru (4 éves) lovak lesznek tartásra kiadva. Felhívom ennél fogva a lótartásra vállalkozókat, miszerint obbeli szándékukat vagy alulírottai vagy a váci 6. sz. honvédszázad ezred 4-ik századának parancsnokságával hova-előbb közöljék. Fáy Árpád sk., közigazgatási előadó.

A szélyi Sósár fürdő derék bérleje ma vasárnap sáthangversenyyel, tréfas versenyekkel, mutatványokkal és színelőadással egybekötött parodiztikus népnepélyt és tánczvigalmat rendez, mely családias jellegű mulatságban kiki kedélyesen tölthet néhány órát saját körében s megvagyunk győződve, hogy mindenki a legkellemesebb meglepéssel találja meg a kőlömbben is kies fekvésű s ózonnal telt fürdőket, hogy a legközelebbi vasárnapra újra találják adjanak egymásnak mindazok, kik ma ott összejönnek.

Színészeti. Ifj. Károlyi Lajos színtársulata f. hó 8-án búcsuzott el B.-Gyarmatról. Hat hétnél tovább volt

itt kitűnő anyagi sikerrel. A legutóbb előadott darabokból érdemileg csak a f. hó 4-iki előadásról szólhatunk, mely egyike volt a legsikerültebbeknek. Rónay Karola jutalomjátékaul adatott Rákosi Jenő „Magdolna” című parasztragédiája. Rónay dicsérettel oldotta meg a nehéz feladatot. Rónay Magdolnája bármely színpadon megállhatja helyét. Kedves, rokonszenyes behizelgő volt mint parasztleány, ki szeretőjét a romlatlan szív teljes bevével szereti. Az érzés melege, mely egész játékán átvonult, szinte magával ragadta a nagyszámú közönséget. Elegans volt, mint bukkolt anygal, de mámor csillogó mezen keresztül át-tört a régi szív jósága és hűsége, mely hogy szeretője éltét megmentse, kész volt becsületét is feláldozni. Tapintatosan játszott a súlyos utolsó fokán. Finom tartózkodással alakította meg Magdolna élete ezen fázisát. Nyomorult, iszákos, sőt elvetemültnek látjuk, de mégis sajnáljuk, mert sosem feledteti velünk, hogy alapjában szíve jó — csak átka — a balsors. Ki is jutott Rónaynak a közönség elismeréséből sőt különös kitüntetésben is részesült, amennyiben a számos előkelő ifjúsága elismerésképp utólagosan egy szép virág csokorral lepte meg ugyan, de melyben a sárga tearózsát tündöklő aranyok helyettesíték.

A népnepély, mely f. hó 5-én tartatott meg, csak anyagilag sikerült, megtöltve a rendező igazgatónak zsebeit. Jelen volt a vidék és város egész intelligenciája, de a szeszélyes idő és rendezés rendtelensége miatt az ünnepély délutáni programjából édes-keveset élvezett a nagyszámú közönség. Kárpótlásul azután annál vigabb muzikás folyt este. Három helyen is folyt a táncz. A casino nyári helyiségében az arisztokracia; az aréna kertben a polgárság alsóbb rétegei; az aréna a parasztság.

A dr. Hebra-féle arcátisztító kenőcs és bőrszépítő szappan című, mai számunkban megjelent hirdetésre van szerencsénk a t. cz. olvasóink b. figyelmét felhívni.

Egy kis reminiscencia. Krudy Kálmánról, az intelligens osztályból kikerült haramiáról, aki itt Nógrádban született s legtöbbnyire itt érezte aljas és nemtelen stíliet, a „Pesti Hírlap” 142-ik számának tárczájában gr. Lónyai Jánosné hátrahagyott leveleiben többrendbeli viselt dolgok iratnak le, melyek elég érdekesek ugyan, de a valóságnak, mint egykori emberek beszélnek, nem felelnek meg s valószínűleg magának Krudynak dicsekvő elbeszéléséből eredhettek. Krudy Kálmán zsarolás végett többször jelent meg a Lónyai háznál. Ezen hátrahagyott levelek Krudyt úgy jellemozik, mintha ő a gazdagokat, különösen az uszorosokat azért rabolta ki, hogy a rabolt pénzzel a szegényeket felsegítse. Pedig Krudyról az a való, hogy ő rabolt és fosztogatott mindenütt, a hol lehetett. Félelmetes volt mint kapzsebtyár, aki védtelen nőket is megartadott úton útfélen. A Lónyayné levelei szerint Krudy halála bizonyos apothozisba van burkolva, hogy ugyanis, mint afele forradalmi bujdosó querilla vezért dragonyosok lötték le. A dolog pedig egészen másképp történt. Ugyanis Námer Gusztáv pandúr őrmester elfogta őt Vácson s B.-Gyarmat-felé kísérte. Mikor a jászteleki pusztához érték, Krudy állítólag meg akart ugrani; ekkor Námer elől pándúr-karabélyát s igralom nélkül lelőtte „per tu” pajtását.

HORVÁTH DANÓ,

felelős szerkesztő.

1070—1891. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szécsényi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. államkincstár végrehajtásának Szita Ferenc végrehajtást szennedő elleni 201 frt 84¹/₂ kr. tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a b. gyarmati kir. törvényszék a szécsényi kir. járásbírósa területén levő Varsány község határában fekvő a varsányi 8. sz. tjkben A. 1. 1—12. sorozam alattiakból végrehajtást szennedettek jutalekára az árverést 848 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi augusztus hó 14-ik napján délelőtt 10 órakor ezen kir. járásbírósa hivatalos helyiségeiben megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékosok tartoznak az ingatlanok becsárának ötszázszázalékát készpénzben, vagy az 1891. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1891. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt m. kir. igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1891. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgálatni.

Kelt Szécsényben, a kir. járásbírósa mint tkvi hatóság nál 1891. évi május hó 5-én.

1071—1891. tkv. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szécsényi kir. járásbírósa mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. államkincstár végrehajtásának Szita András és társai végrehajtást szennedők elleni 60 frt 64¹/₂ kr. tőkekövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a b. gyarmati kir. törvényszék a szécsényi kir. járásbírósa területén levő Varsány község határában fekvő, a varsányi 8. sz. tjkben A. 1. 1—12. sorozam alattiakból a végrehajtást szennedettek jutalekára az árverést 848 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi augusztus hó 14-ik napján d. e. 11 órakor ezen kir. járásbírósa hivatalos helyiségeiben megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékosok tartoznak az ingatlanok becsárának ötszázszázalékát készpénzben, vagy az 1891. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1891. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában, kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1891. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgálatni.

Kelt Szécsényben, a kir. járásbírósa mint tkvi hatóság nál 1891. évi május hó 5-én.

1916—1891. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az ipolyági kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy az ipolyági takarékpénztár későbbi, és Sulyan Pál korábbi végrehajtásának Petroch Pál végrehajtást szennedő elleni 320 frt, illetve 17 frt tőkekövetelés és járulékal kielégítése iránti végrehajtási ügyében az ipolyági kir. törvényszék területén levő Csall község határában fekvő a csall 46. sz. tjkben Petroch Pál és Petroch András tulajdonánál megjelölt: a) A. 1. 1—51. sorozam alatti 31. számú lakház, udvar, kert és %, teleknek Petroch Pál által felvásárolva 1493 frt; b) c) 1 sor 3337. hrz. a. „noviny” dűlőben levő szántóföldre 16 frt; d) 1 2. sor 3333. hrz. alatti „noviny” dűlőben levő rét 16 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi augusztus hó 5-ik napján d. e. 11 órakor Csallon a község házával megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fognak.

Árverezni szándékosok tartoznak az ingatlanok becsárának ötszázszázalékát, vagyis 149 frt, 2 frt és illetve 2 forintot készpénzben, vagy az 1891. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1891. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1891. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgálatni.

Kelt Ipolyágon, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság 1891. évi március hó 12-ik napján.

1915—1891. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

Az ipolyági kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az ipolyági takarékpénztár végrehajtásának Vidván György végrehajtást szennedő elleni 200 frt kölcsöntőkekövetelés és járulékal kielégítése iránti végrehajtási ügyében az ipolyági kir. törvényszék területén levő Csall község határában fekvő csall 99. számú tjkben id. Vidván György és ifj. Vidván György kkor, tulajdonánál megjelölt: 1. 1—24. sorozam alatti 77. számú ház udvar, kert és %, teleknek id. Vidván György által felvásárolva 712 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan-jutalek az 1891. évi augusztus hó 5-ik napján délután 3 órakor Csall község házával megartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékosok tartoznak az ingatlanok becsárának ötszázszázalékát, vagyis, 71 frt készpénzben, vagy az 1891. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1891. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1891. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgálatni.

Kelt Ipolyágon, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság 1891. évi március hó 12-ik napján.

Gyönyörű minták magán-vevőknek ingyen és bérmentve.

Még eddig nem létezett mintakönyvek számba bérmentetlenül és csak 20 frt betét mellett, mely megrendelések tétele után leszámításba vétetik.

Öltöny-szövetek

a magas klórus számára peruvien és dosking, cs. és kir. hivatalnok-egyenruhákhoz előírás szerint szövetek, ugyancsak veteránok, tüzoltók és tornászok számára, livrékhez, teke- és játékszertekhez posztók, vadászakab-tekhez loden, viaszos és, mosókalmak, utazó-plaidok 4—14 frtig atb. A ki olcsó, tisztaságos, tartós, tiszta gyapjú posztórukat és nem olcsó rongyokat akar vásárolni, melyek minden oldalról ajánlatnak és alig éri meg a szabadíjat, az forduljon

Stikarofsky Jánoshoz Brünnben.

Legnagyobb posztó-raktár Ausztria-Magyarországban.

Fél millió frt értékű állandó raktár és világ-üzletének magától értetődik, hogy sok maradék van, minden okosan gondolkodó embernek be kell látnia, hogy ily kis maradék és couponokból mintát küldeni nem lehet, miután néhány száz minta-megrendelés után semmi sem maradna és így merő azédolgo, ha posztószövetek mindenek dacára maradék és coupon-mintákat hirdetnek és ily esetekben a minták egész darabokból és nem maradékokból van levágva; az ily eljárás szándékai világosak. Maradékok, melyek meg nem felelnek, becsérletnek vagy a pénz visszakiutdik. A szin, bosszúság, ár-a maradékok megrendelésénél megjelölendő.

Széküldés utánvétel mellett 10 frton felül bérmentve.

Levelezések: magyarul, francziánul, németül, lengyelül, olaszul és csehül.

20—20

Haszonbéri hirdetmény.

Dejtár községében 42 hold jó minőségű szántóföld 12 hold első osztályú ipolyi rét és hozzá-tartozó legelő illetmény; üzlethelyiségre alkalmas nagy ház beltelek és jókarban lévő gazdasági épületekkel és előnyös feltételek mellett azonnal több évre haszonbérbe kiadandó, esetleg örökön eladandó.

Értesítést nyerhetni

Grünbaum Henrik

ügyvédi irodájában Balassa-Gyarmaton.

3—3

Hirdetmény.

A balassa-gyarmati takarékpénztár igazgatósága részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint az intézetnél a jelzálog-, váltó- és előlegüzletnél (lombard) ez ideig a megállapított 7% és 7¹/₂% kamaton kívül szedett üzleti írásdíj folyó évi július hó 1-től töröltetett, s ezen üzletágaknál 1891. évi július hó 1-től kezdődőleg a kamatláb — az igazgatóság esetleges újabb intézkedéseig — a következőkben állapítottat meg: az előleg(lombard)kölcsönöknél 1—500 frtig csupán 7%, 501 frttól feljebb csupán 6¹/₂%.

Váltó- és jelzálogkölcsönöknél:

1—1000 frtig terjedő összegig csupán 7¹/₂%.

1001 forinttól feljebb csupán 7%, mely 7% kamatláb a jelzálog-kölcsönöknél az esetben is, ha a tőke 1000 frton aluli összegre törlesztetik le, épségben marad.

Az intézetnél elhelyezett s elhelyezendő betétek kamatlába pedig, az intézet által fizetett 10%, kamatlábán kívül, a jelenleg érvényben lévő megállapítás folytán továbbra is épségben marad, s így minden oly betét után, mely az intézetnél egy éven túl behagyatik 4¹/₂%, fél éven túl levő, de egy évig ben nem hagyott betét után 4%, végre oly betét után, mely 1/2 évig az intézetnél nem kezeltetett 3¹/₂% kamatláb fog számíthatni.

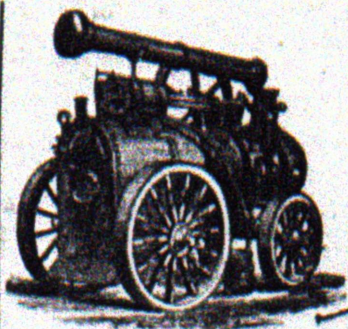
A balassa-gyarmati takarékpénztár igazgatóságának 1891. évi június 17-én tartott teljes üléséből.

3—8

As igazgatóság.

Egy kiváló és a külföldön nagy összehasonlításokkal bíró czégg gabonavásárlási képviseletét a hó folyamán elvállaltam: — tisztelettel értesítem a termelő közönséget, hogy működésemet f. évi július havában meg fogom kezdeni. — A képviselet előnyeit kizárólag a termelők fogják élvezni.

Kondor József,
gabonakereskedő B.-Gyarmaton.
Lakás és raktár: a m. kir. posta mellett.
4-10.

ROBEY & COMP.

GÉP-ÉPÍTŐK BUDAPESTEN, IX., Rákóczi-utca 5-9.

Iroda: IX., Ullői-út 35. szám.

(Augusztus 1-től kezdve Rákóczi-utca 6.)

Ajánlják kevés tüzelőanyagot igénylő

GŐZMOZDONYAikat

CSEPLŐGÉPEIKET

melyek az eredetileg általunk alkalmazásba vett szabadalmazott vaskerettel, kettős működésű meghosszabbított szalmarázókkal, és megnagyobbított türek- és pelyvarázó-szekrényekkel építettek; továbbá kazalrakó-gépeiket és más egyebnemű gazdasági gépeiket és eszközeiket. Visszint fekvő talapzatos gőzgépeiket egyszerű és Compound-rendszer szerint, Cornwall gőzkazánait, szabadalmazott „Robey” stabil gőzgépeiket mozdonykazánal, malmaikat és malomberendezési tárgyaikat a legjutányosabb árakon.

Árjegyzékek és költségvetések kívánatra díj- és bérmentesen megküldetnek.

6-6

Cs. és kir. szab.

ADRIAI BIZTOSÍTÓ-TÁRSULAT

alapított 1838-ik évben.

Intéző báró Podmaniczky Frigyes.

Balassa-Gyarmati főképviselet: **Feledl I.-nál.**

Biztosítéki alap 28,851.495 forint.

A társulat biztosít:

- Tűzkár ellen mérsékelt díjtételek mellett 20% engedménnyel.
- Jégkár ellen igen előnyös feltételek mellett.
- Az ember életére különféle módzatok szerint.
- Baleset ellen, mint a Nemzetközi baleset ellen biztosító részvénytársaság képviseleté.

Bővebb felvilágosítást ad:

A cs. és kir. szab.

Adriai Biztosító-Társulat

főigynöksége B.-Gyarmaton.

Feledl
főigynök.

Vajda
titkár.

14-24

Pályázati hirdetmény.

Nógrádmagyarád kebelezt Szanda, Váralja, Terény, Herenésény, Surány, Haláp, Nándor Mohora Bakó, Csitár, Illy és Marczal községekből álló és lemondás folytán dresedésbe jött mohorai kororvosi állomásra Mohora székhelyével ezennel pályázatot nyitok.

Pályázni kívánók az 1881. évi I. t. cz. 9. §-a illetve az 1876. évi XIV. t. cz. 143. §-ához képest kellően felszerelt körvényeiket hivatalomban f. évi július 27-ig tartoznak benyújtani. Elkészett érkezett körvényeket figyelembe nem veszek.

Választás határidője 1881. július hó 28-ának d. e. 10 óráját Mohora község házához tűzom ki. Javadalmazás: évi 500 ft. fizetés; látogatási díj: ha a beteg orvoshoz jár 20 kr, ha az orvos megy a beteghez 40 kr, székhelyen kívül 4 kmt. távolságig 1 ft, azontúl 2 ft; fuvardíj azonban külön nem követhető.

Megválasztandó orvos köréhez tartozó községekben időszakonként hivatalból megjelenni, a szegény betegeket pedig ingyen gyógyítani tartozik.
B.-Gyarmat, 1891. június hó 17-én.

Balntner Arnold,
főigazgató.

SCHLICK-féle VASÖNTÖDE és GÉPGYÁR

részvénytársaság BUDAPESTEN.

Gyár és irodák:
VI. Kősző Váci-út 1696-99. szám.

Városi iroda és raktár:
VI. Podmaniczky-utca 14. szám.

Ajánlja kettős és szilárd szerkezetű

gőz- és járgány-cseplőkészleteit és számos más díjakkal kitüntetett

szabad. SCHLICK-féle 2 és 3 vasú ekéit

és szabadalmazott

mélyítő ekéit,

eredeti Schlick és Vidals-féle

egyvasú ekéit,

talajmívelő eszközeit, boronait és rőgtörő hengereit,

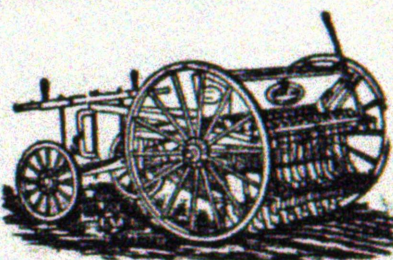
valamint SCHLICK-féle szabadalmazott

„Haladás” sorbavető gépeit.

Készletben vannak továbbá: gabonatisztító rosták (Backer és Vidals rendszer), takarmánykészítő gépek, tengeri morzsológ és daráló, szabad. Jókay-féle „Hungária” daráló gépek erőhajtásra, őrlőmalmok és oajmalom berendezések. Eredeti amerikai kéveket és marokrakó arató-gépek és fűkaszálgépek, szállítható mezei vasutak stb.

Legjutányosabb árak.

Előnyös fizetési feltételek.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve. 18-24

Kiadó bolthelyiségek.

A balassa-gyarmati római, catholikus iskola gondnoksága részéről közbe tételük, miszerint a fútezan lévő „Nemzeti iskola” épületének átalakítása folytán, az iskolaépület földszinti helyiségében **négy bolthelyiség** lesz bérbeadandó.

Az előleges bérleti feltételek iránt
B.-Gyarmaton

Elheniczky Flór

iskolaszéki gondnok úrnál lehet értekezni.

3-3

DR. HEBRA-FÉLE

arcsztisztító kenőcs és bőrszépítő szappan.

A dr. Hebra arcsztisztító kenőcs kitűnő hatású szer a bőr mindenféle tisztátalanságának elűzésére, melynek szeplo, napsütés, májfolt, pattanás, vörösség. A bőrt fehériti és bársöny puhává teszi.

Egy üvegy ára 35 krajczár.

A dr. Hebra bőrszépítő szappan állandóan a kenőccsel használva minden esetben kitűnő és megbecsülhetlen mozdósza. Az arczörnek lágyaságot, üdöséget és csakhamar feltűnő szépséget kölcsönöz. Gondos készítése kellemes szaga és olcsósága miatt ma már minden ház mozdó asztalán megtaláljuk.

Egy darab szappan ára 35 krajczár.

Vidékre csakis utasvétel mellett küldetnek.

Magyarországi kizárólagos főraktár:

KANTZ ÖDÖN

Magyar korona-hód címzett gyógyszerüzlet B.-Gyarmaton.
Mindennemű frissítendő bel- és külföldi áruváznyak és ezeknek forrásterménei.

10-10

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legelőbb magyar lap az

„EGYETÉRTÉS”

a mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasó közönség lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, alapossága és sokasága, rovatának változatossága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az „Egyetértés”-t népszerűvé. Az országgyűlési tárgyalásokról a legreálisabb és a legteljesebb hírt tudósítást egyedül az „Egyetértés” közöl. Gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő a gazdasági közönség nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés” kereskedelmi és társadalmi tudósításainak bőségevel a alaposságával ma már nem versenyezhet más lap. A kereskedő, az iparos a mezőgazda megtalálja mindazt az „Egyetértés”-ben, a mire szüksége van. Változatosan szerkesztett tárcájában, annyi regény olvasmányt ad, mint egy lap sem. Két három regényt közöl egyszerre, úgy, hogy egy év alatt 30-40 kötetnyi regényt, részint eredetit, részint a külföldi legjelesebb ternekeket is magyarság fordításban kapnak az „Egyetértés” olvasói. A ki olvasni valót keres és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az „Egyetértés”-re, melynek előfizetési ára egy hóra 1 ft. 80 kr., egy negyed évre 5 ft. a egy évre 20 ft. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés” kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámot a kiadóhivatal kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld.

1065/1891. tkvi szám.

Arverési hirdetményi kivonat.

A szécsényi kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. államkincstár végrehajtóinak Fábán József végrehajtást szenvedő elleni 44 ft. 88 kr. tőkekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyében a b.-gyarmati kir. törvényszék a szécsényi kir. járásbíró területén lévő Varsány község határában fekvő a varsányi 9. sz. tkvben A. I. 1. 2. 5. 10-12. sorszám alatti 710 forint; + 1. sorsz. alatti 6 forint és + 2. sorsz. alattiakból címpán a végrehajtást szenvedett jutalékára 10 forint, összesen 726 forintban ezennel megállapított kikiáltási árban az arverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891. évi augusztus hó 4-ik napján délelőtti 10 órakor ezen kir. járásbíró hivatalos helyiségeiben megtartandó nyilvános arverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fognak.

Arverezni szándékozik tartozni az ingatlanok becsárának 5%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. szám alatti kelt igazságügy-ministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kikiáltott kezéhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átseglyátani.

Kelt Szécsényben a kir. járásbíró mint telekkönyvi hatóságnál 1891. évi május hó 4-én.

Nyomatott a kiadó-tulajdonos Kék László gyorsajtóján B.-Gyarmaton, 1891.

Van szerenésim tisztelettel értesíteni a t. közönséget, hogy helyben

JÓNÁS ALBERT czég alatt

zsákkölcsönző intézetet nyitottam.

Ezen szakmában minden tekintetben iparkodni fogok a t. közönség igényeit teljesen kielégelni, miért is magamat szíves pártfogásukba ajánlva és beeres megrendeléseket kérve vagyok

B.-G y a r m a t, 1891. július hó 9-én.

teljes tisztelettel

JÓNÁS ALBERT.

Lakás: Tabán-utca Felsenburg Mór házában.